

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3088/2022
30.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Љубинка Кркљуш, адвокат из ..., против тужене-противтужиље ББ из ..., чији је пуномоћник Јасмина Селаковић Папић, адвокат из ..., ради развода брака и вршења родитељског права, одлучујући о ревизији тужене-противтужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 409/21 од 23.09.2021. године, на седници одржаној 30.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене-противтужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 409/21 од 23.09.2021. године у делу којим се потврђује пресуда Основног суда у Новом Саду П2 301/21 од 14.06.2021. године у ставу осмом изреке којим је одбијен противтужбени захтев за утврђење права становања.

У преосталом делу ревизија тужене-противтужиље **СЕ ОДБАЦУЈЕ** као недозвољена.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 301/21 од 14.06.2021. године, ставом првим изреке, суд је делимично усвојио тужбени захтев тужиоца-противтуженог. Ставом другим изреке, суд је делимично усвојио тужбени захтев тужене-противтужиље. Ставом трећим изреке, разведен је брак закључен дана 05.08.2000. године у ... заведен под текућим бројем ... за 2000. годину, матично подручје ... између АА рођеног ... године у ... и ББ, рођене ББ1 ... године у ..., на основу члана 41. ПЗ. Ставом четвртим изреке, заједничко дете странака млт. ВВ, рођена дана године у ... поверена је мајци ББ на самостално вршење родитељског права, са пребивалиштем детета на адреси мајке. Ставом петим изреке, уређени су лични односи између млт. ВВ и оца АА, тако да се исти одвијају по међусобном договору, у складу са потребама и обавезама млт. детета. Ставом шестим изреке, обавезан је АА да на име доприноса за издржавање млт. ВВ плаћа месечно износ од 30.000,00 динара, до петог у месецу за текући месец на начин ближе одређен овим ставом изреке. Ставом седмим изреке, одбијен је као неоснован, део тужбеног захтева тужиоца-противтуженог којим је тражено да се млт. ВВ повери оцу на самостално вршење родитељског права, а да се одреди да ће млт. ВВ одржавати личне односе са мајком по њиховом међусобном договору, као и да се тужена-противтужиља обавезе да плаћа допринос за издржавање

млт. ВВ у износу од 24.000,00 динара месечно и да се обавезе да тужиоцу-противтуженом накнади трошкове поступка. Ставом осмим изреке, одбијен је, као неоснован, део противтужбеног захтева тужене-противтужиље који се односи на висину доприноса за дечје издржавање (од досуђених 30.000,00 динара, до тражених 90.000,00 динара), као и да се утврди да млт. ВВ има право становања заједно са мајком на породичној стамбеној згради у ..., ... бр. ..., помоћним зградама и катастарској парцели, све ближе одређено овим ставом изреке, као и да се обавезе тужилац противтужени да туженој противтужиљи накнади трошкове поступка. Ставом деветим изреке, одбијен је предлог тужене да суд одреди привремену меру којом ће се млт. ВВ поверити мајци на самостално вршење родитељског права и обавезати тужилац да дете преда, те да на име свог доприноса за издржавање месечно плаћа износ од 60.000,00 динара, као и предлог за одређивање привремене мере којом би се утврдило да млт. ВВ има право становања заједно са мајком на адреси у ..., ... бр. ..., до правноснажног окончања поступка, под претњом предложеног извршења, све ближе одређено овим ставом изреке. Ставом десетим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 409/21 од 23.09.2021. године, жалба тужиоца-противтуженог је одбијена, а жалба тужене-противтужиље делимично усвојена, делимично одбијена, и првостепена пресуда у побијаном одбијајућем делу одлуке о противтужбеном захтеву који се односи на висину доприноса за издржавање (за износ од 60.000,00 динара) и делу одлуке о трошковима поступка укинута и предмет у том делу упућен првостепеном суду на поновно суђење, док је у преосталом побијаном делу првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је потврђена првостепена пресуда којом је одлучено о захтеву за утврђење права становања и привременим мерама, тужена-противтужиља је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући дозвољеност ревизије изјављене против побијане пресуде, у делу којим је потврђена првостепена пресуда у ставу деветом изреке, којим је одлучено о предложеним привременим мерама, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. у вези члана 420. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 87/18), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Чланом 420. став 1. ЗПП прописано је да странке могу да изјаве ревизију и против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан.

Како се у овом делу ревизијом побија другостепено решење којим је одлучено о привременој мери, а таквим решењем се поступак правноснажно не окончава, Врховни касациони суд је ревизију одбацио као недозвољену, као у ставу другом изреке на основу члана 410. став 2. тачка 5. у вези члана 420. став 1. ЗПП.

Испитујући правилност побијане пресуде у преосталом делу који се ревизијом побија, којим је одлучено о праву становања, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су ступиле у брак 05.08.2000. године, а брачна заједница је престала септембра 2020. године, када се тужилац преселио из породичне куће у трособан стан, површине 81м² у ..., ... бр. ..., заједничко власништво странака, у коме живи сам. Тужена станује са двоје заједничке деце парничних странака, пунолетним ГГ, рођеним ... године и млт. ВВ, рођеном ... године, у породичној кући у ..., ... бр. ..., површине око 200 м², која се води као власништво тужиоца, која је његова посебна имовина која је унета у заједницу (за коју тужена тврди да је сувласник по основу заједничких улагања). Поред наведене породичне куће, тужилац има у својини стан у ..., половину стана у ..., ул. ... бр. ..., половину стана у ..., ... бр. ..., два једнособна стана у ..., у ул. ... бр. Након што је напустио породичну кућу тужилац је предложио туженој да у кући са децом остане у наредних 6 месеци, а након тога да се пресели у стан у ... улици бр. ..., који је у том периоду и реновиран, а у коме тренутно живи тужилац. Поред наведеног, утврђене су прилике и примања странака, укупне потребе мал. ВВ и прибављен је налаз и мишљење Центра за социјални рад Града Новог Сада.

По оцени Врховног касационог суда, с обзиром на утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право при одлучивању о противтужбеном захтеву у делу којим је тражено да се утврди право становања, због чега су неосновани ревизијски наводи тужене-противтужиље којима се указује на погрешну примену материјалног права у овом делу одлуке.

Одредбом члана 194. Породичног закона, прописано је да дете и родитељ који врши родитељско право имају право становања на стану чији је власник други родитељ детета, ако дете и родитељ који врши родитељско право немају право својине на усељивом стану (став 1). Право становања траје до пунолетства детета (став 2). Немају право становања дете и родитељ, ако би прихватање њиховог захтева за право становања представљало очигледну неправду за другог родитеља (став 3).

Право становања – хабитатио је лична службеност из корпуса дечјих права које је установљено у циљу егзистенцијалне заштите детета, ради збрињавања детета и у интересу родитеља који врши родитељско право. Суштина ове законске одредбе је да обезбеди остварење права на дом као једног од најважнијих права из корпуса права установљених ради добробити и заштите детета. За остварење овог права потребно је да буду испуњени услови прописани цитираном одредбом члана 194. Породичног закона. У конкретној ситуацији наведени услови за установљење права становања на непокретности, породичној кући која је у власништву тужиоца-противтуженог и представља његову посебну имовину, нису испуњени, јер тужена-противтужиља, као родитељ који врши родитељско право, има право својине на усељивом стану у ..., ул. ... бр. ..., површине 81м², који је у сувласништву парничних странака. При томе ради се о усељивом стану, без обзира на наводе ревизије да тужилац живи у том стану, јер се тужилац-противтужени привремено уселио у наведени стан након престанка брачне заједнице. Ово посебно имајући у виду да је тужилац-противтужени сагласан да тужена живи са мал. дететом у том стану, који је у потпуности реновиран и несумњиво задовољава потребе тужене и млт. детета странака, у односу на који и тужилац то право становања признаје и сагласан је да се установи. Због тога се као правилан

намеће закључак да би у том смислу била очигледна неправда према тужиоцу да се установљава право становања на кући у својини тужиоца, а супротно ревизијским наводима млт. дете има решено стамбено питање, те му није повређено право на дом и нису угрожени интереси детета. С обзиром на наведено, разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права нису основани.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић